

Oppstart arbeidsgrupper

Forvaltnings- og verneplanarbeid på Sentral-Spitsbergen

04.12.2019 – Huset, Longyearbyen

Morten I. Wedege, miljøvernsjef

Anne Silje Berg, Aud Andersen, Gunhild Lutnæs, Martine Løvold, Terje Carlsen

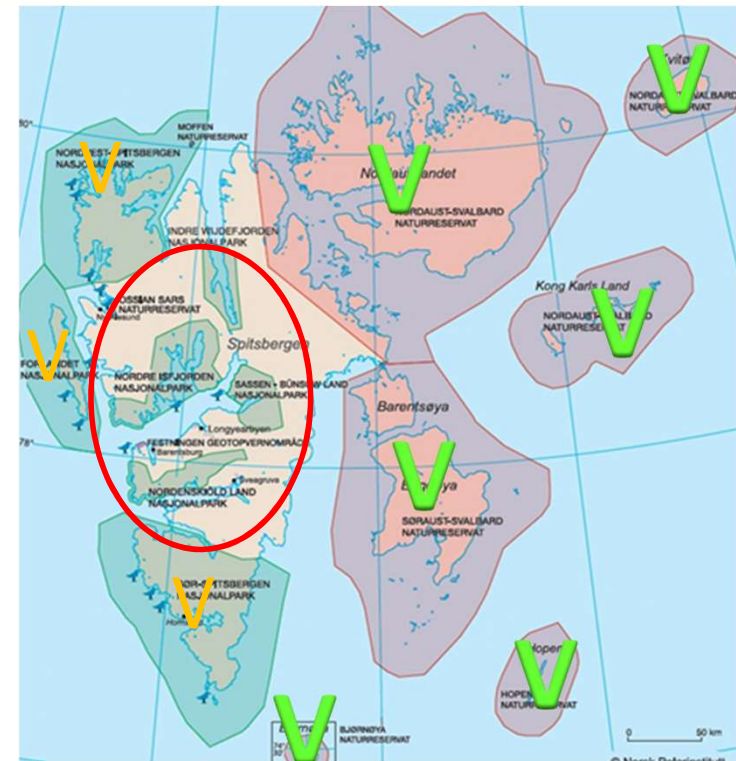
Agenda:

1. Bakgrunn for arbeidet
 - a. Oppdragene
 - b. Prosessene
 - c. Organisering
2. Kunnskapsgrunnlag –
hva vet vi, hva trenger vi å vite mer om?
3. Arbeidsgruppenes overordnede mandat
Hva skal diskuteres i gruppene.
Hva forventer Sysselmannen?
Hva forventer deltakerne?
4. Eventuelt
5. Egne møter i hver arbeidsgruppe
 - planlegging av arbeidsform og møter

1. OPPDRAGENE

- ☐ Forvaltningsplan for Isfjordområdet
 - Oppdrag fra KLD i 2009
 - Presisering 2017
 - Tildelingsbrev
- ☐ Utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark
 - Oppdrag fra KLD 2018
 - Tildelingsbrev 2019
- ☐ Utredning av mulig vern av nedre Adventdal
 - Tildelingsbrev 2018 og 2019

Overordna mål for miljøvernet på Svalbard

- Svalbard skal på bakgrunn av sin internasjonalt viktige natur- og kulturarv være et av verdens best forvaltede villmarksområder
- Innenfor de rammer traktats – og suverenitetsmessige hensyn setter, skal miljøhensyn veie tyngst ved konflikt mellom miljøvern og andre
- Omfanget av villmarkspregede områder skal opprettholdes
- Flora, fauna og verneverdige kulturminner skal bevares tilnærmet uberørt, og de naturlige økologiske prosessene og det biologiske mangfoldet skal få utvikle seg tilnærmet upåvirket av aktivitet på Svalbard
- Det skal finnes store, og i det vesentlige urørte, naturområder på Svalbard som dekker behovet for referanseområder for klima- og miljøforskning
- Mulighetene for å oppleve Svalbards natur uforstyrret av motorisert ferdsel og støy skal ivaretas, også i områder som er lett tilgjengelige fra bosettingene

Hvorfor mer vern?

Nordenskiöld Land nasjonalpark

- Klimaendringer – isavhengige arter
- Van Mijenfjorden i særstilling
 - terskelfjord, beskyttet av Akseløya
 - sikre variasjonsbredden av naturtyper og landskapsformer

Nedre Adventdalen

- Et av Svalbards viktigste område for vadere og ferskvannsfugl
- Stor påvirkning fra folk, under press

Foto: Georg Bangjord

Hva er en forvaltningsplan?

- presisere og utdype verneforskriften, både verneformålet og enkeltbestemmelser
- dokumentere tilstand for natur, kulturminner og brukerinteresser
- definere forvaltningsmål og bevaringsmål og prioritere tiltak
- gi oversikt over oppgaver med ansvarsfordeling og myndighet
- gi retningslinjer for behandling av saker etter verneforskriften og bruk av området
- besøksforvaltning

Opprettholde og fremme naturverdiene
Sikre forutsigbarhet

Forvaltningsplan for Sentral-Spitsbergen

Oppdraget

Hensikt:

Legge til rette for og styre bruken slik at målene om økt lokal verdiskaping og gode opplevelser for de besøkende oppnås, samtidig som forståelsen for Svalbards unike miljøkvaliteter økes og verneverdier ivaretas i samsvar med miljømålene

Hovedtema:

Helhetlig styring av ulike former for ferdsel og tiltak knyttet til dette. Klimaendringer er premissgivende.

Forutsetninger:

- Vernebestemmelser og svalbardmiljøloven med miljømål for Svalbard
- Føre-var-prinsippet
- Samlet belastning
- Forskjellene mellom vernet og ikke-vernet areal må fremgå tydelig
- Ta høyde for sterk økning i reiselivet

Mål:

- En plan inkludert selvstendige forvaltningsplaner for 5 verneområder, godkjent av Miljødirektoratet

Skal ikke være:

- Erstatning for eksisterende planer
- Regler for jakt, fiske, fiskeri
- Om avfallshåndtering i planområdene

Avgrensning:

- Isfjordområdet, dvs. fire etablerte nasjonalparker
- Festningen geotopvernområde
- Mellomliggende ikke-vernede områder innenfor forvaltningsområde 10
- Mest trafikkerte områder på Østkysten
- Avgrensning i sør avklart når utvidelsen av Nordenskiöld Land nasjonalpark er ferdig

Forvaltningsplan

Utvidelse Nordenskiöld Land nasjonalpark

Oppdraget

- utarbeide forslag til utvidelse av NP
- skal omfatte Van Mijenfjorden med tilgrensende landområder
- Sysselmannen skal foreslå nærmere avgrensning

Føringer

- Hensynet til sårbart dyreliv vil være viktig
- Vurdere behov for ferdselsbegrensninger i tid og områder hvor dyrelivet er særlig sårbart, særlig vurdere Rindersbukta og Fritjofhavna
- Unngå annen aktivitet som kan påvirke dyreliv negativt /medføre risiko for miljøet
- Foreslå endrede bestemmelser, betydning for isavhengige arter skal vektlegges
- Vurdere behov for forbud mot tungolje og isbryting

Prosess

- Oppstart senest våren 2019
- Samordnes med forvaltningsplan-prosessen

Utvivelse Nordenskiöld Land nasjonalpark

Utredningsområde

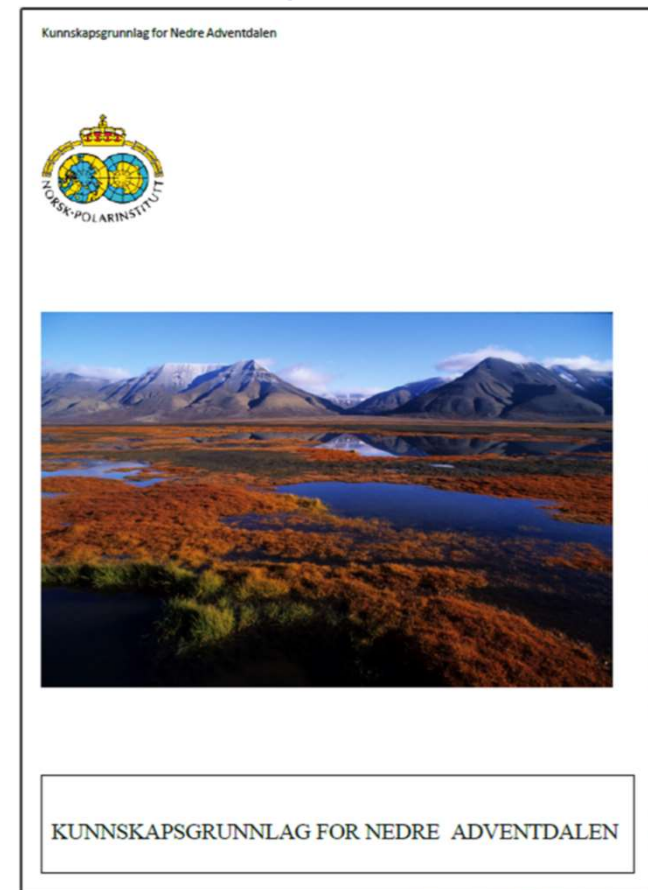
Mulig vern av nedre Adventdalen

Oppdrag:

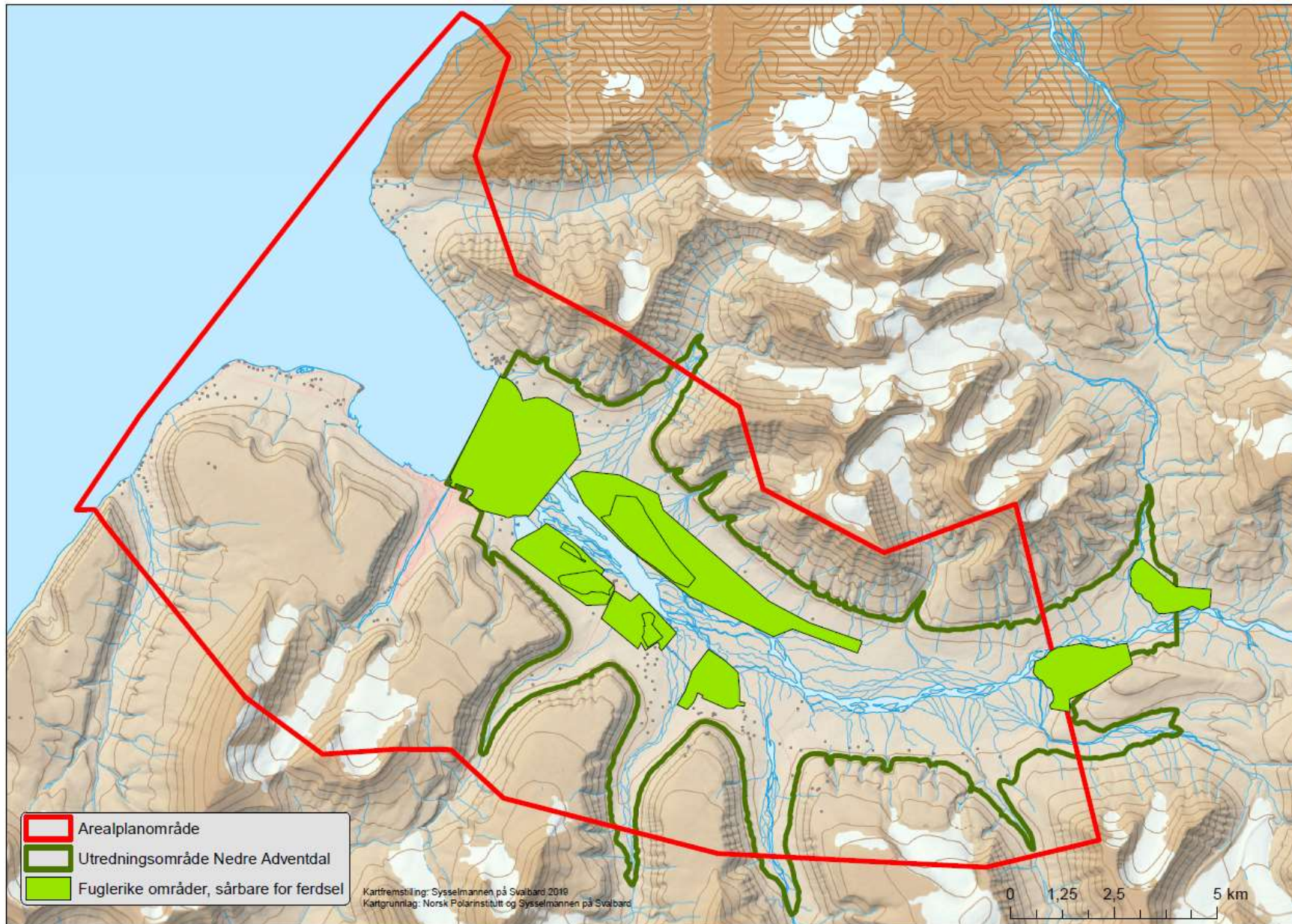
- sikre naturverdier og kulturminner i umiddelbar nærhet til Longyearbyen som er viktige for reiselivet og lokal-befolkningen
- Vurdere behovet for et styrket vern av områder med særlig rikt fugleliv i nedre Adventdalen

Hva er gjort:

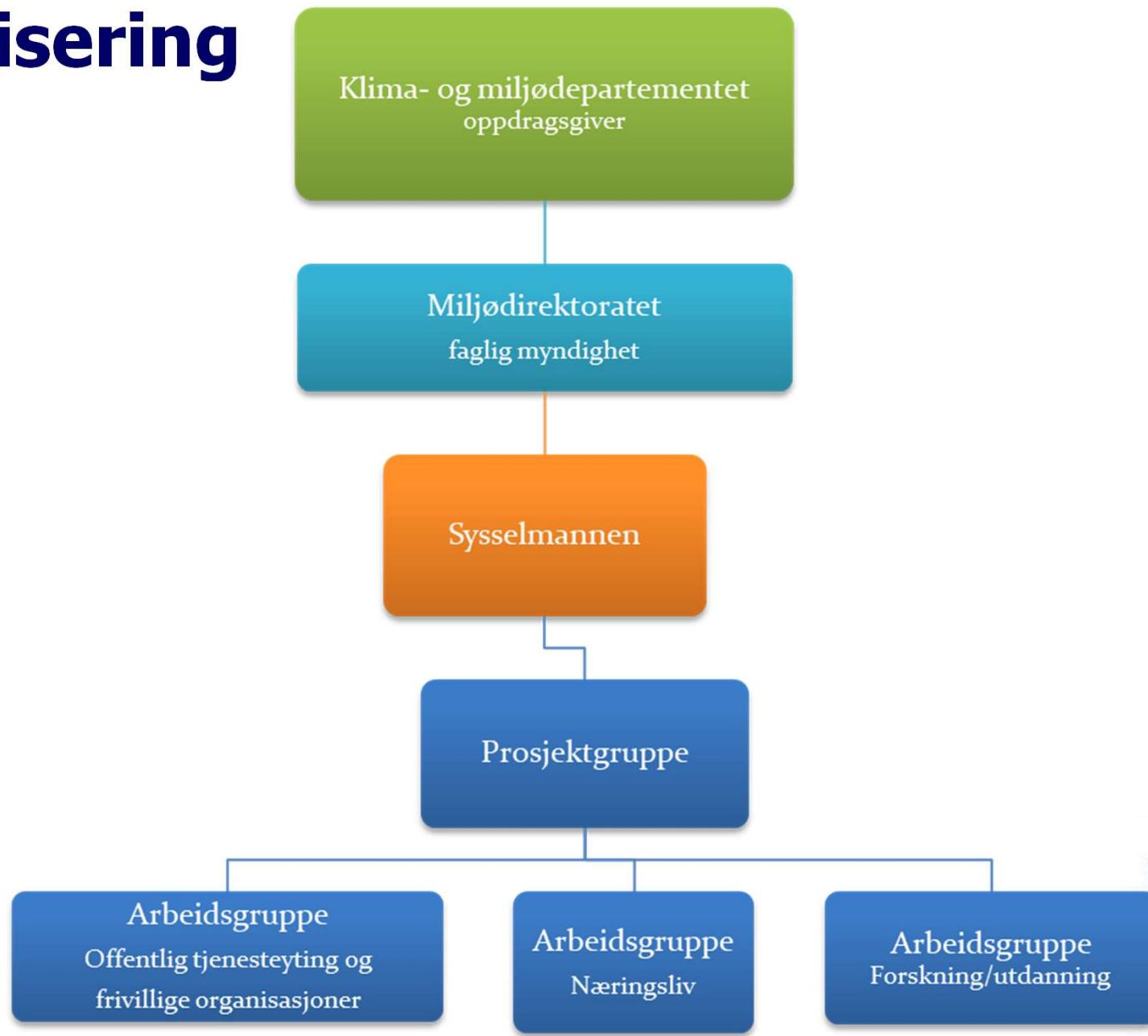
Kunnskapsgrunnlag – Rapport Norsk Polarinstitutt
Pekt på områder med særlig rikt fugleliv

Arealplan - verneplan

Organisering

Offentlig tjenesteyting og frivillige organisasjoner

Longyearbyen lokalstyre
Longyearbyen Feltbiologiske Forening (LOFF)
Longyearbyen Jeger- og Fiskerforening (LJFF)
Totakteren
Longyearbyen hundeklubb
Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps (LRKHK)
Svalbard Turn
Svalbard seilforening
Norges Vassdrag- og energidirektorat (NVE)

Arbeidsgrupper

Næringsliv

Svalbard næringsforening
Visit Svalbard og Association of Arctic Expedition cruise operators (AECO)
Arktisk naturguide - Universitetet i Tromsø
Svalbard Guide Association
Store Norske Spitsbergen kullkompani

Forskning/utdanning

Svalbard Science Forum (SSF)
Norsk Polarinstitutt
Universitetssenteret på Svalbard
Svalbard Arctic Earth Observing System (SIOS)
Arctic and Antarctic Research Institute (AARI)

Steg i prosessene:

Høring oppstartmelding

Arbeidsgrupper og utarbeidelse av planutkast

Faglig gjennomgang Mdir

Tilpasning etter faglig gjennomgang

Høring planutkast

Justering av plan etter høring

Behandling Miljødirektoratet og KLD

2. Kunnskapsgrunnlag

Rapporter

150 RAPPORTSERIE
NORSK POLARINSTITUTT 2018

Kunnskapsgrunnlaget for Sentral-Spitsbergen

RAPPORTSERIE NR. 150, NORSK POLARINSTITUTT, FRAMSETERET, 9296 TROMSØ, www.npolar.no

Rapport 3/2017

Sårbarhetsvurderinger på ilandstigningslokaliteter i Isfjorden 2015 - 2016

Kunnskapsammenstilling i forbindelse med utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark

KUNNSKAPSSAMMENSTILLING i forbindelse med utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark

Kunnskapsgrunnlag for Nedre Adventdalen

KUNNSKAPSGRUNNLAG FOR NEDRE ADVENTDALEN

www.nina.no

1020 Bestandsanslag av hekkende og mytende fugl i Bellsundområdet

Sveinn Are Hanssen, Halvard Strøm, Sébastien Descamps
& Berge Moe

Norsk institutt for naturforskning

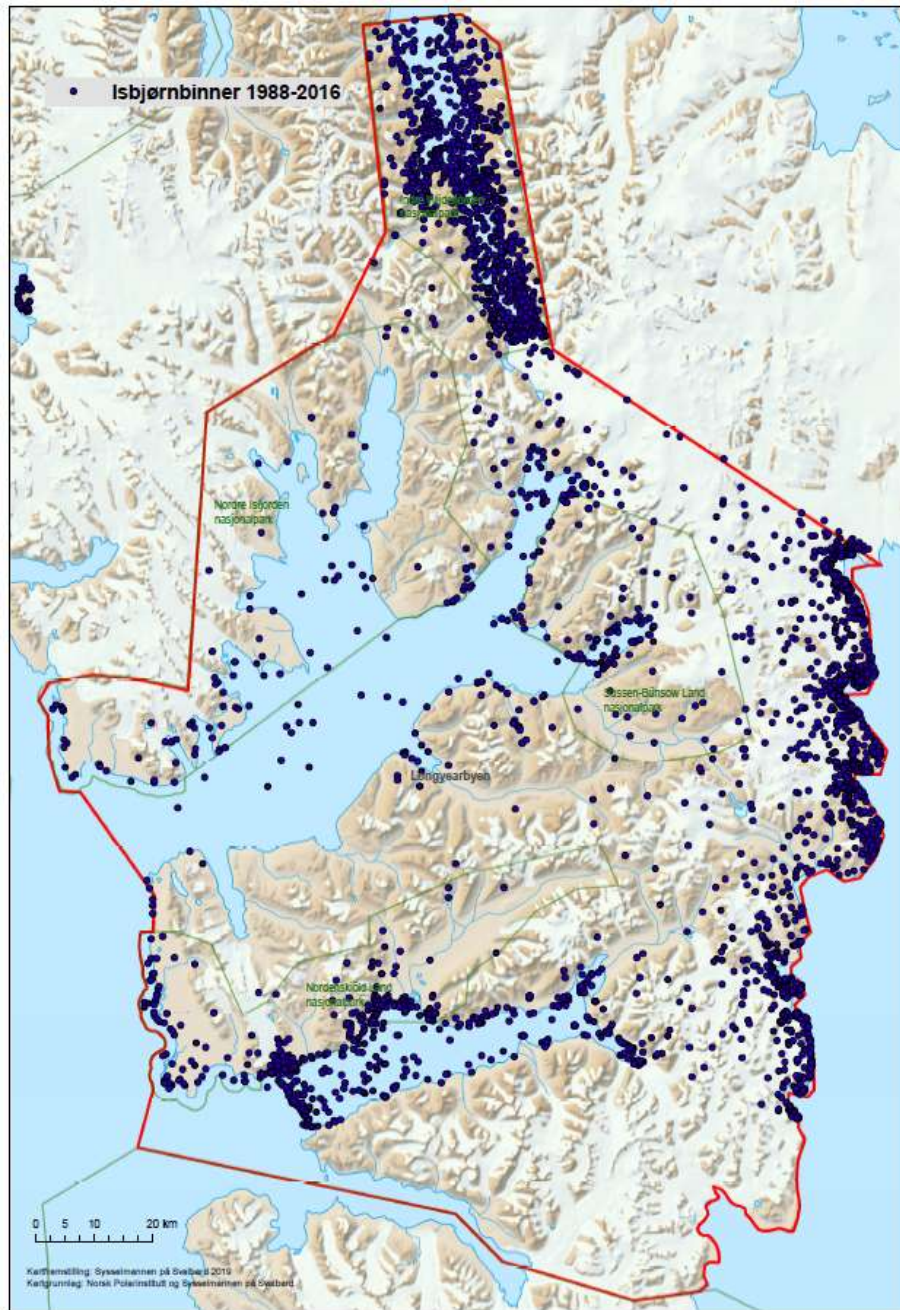
Kulturminneplan for Svalbard 2013 – 2023

Sårbarhetsvurderinger

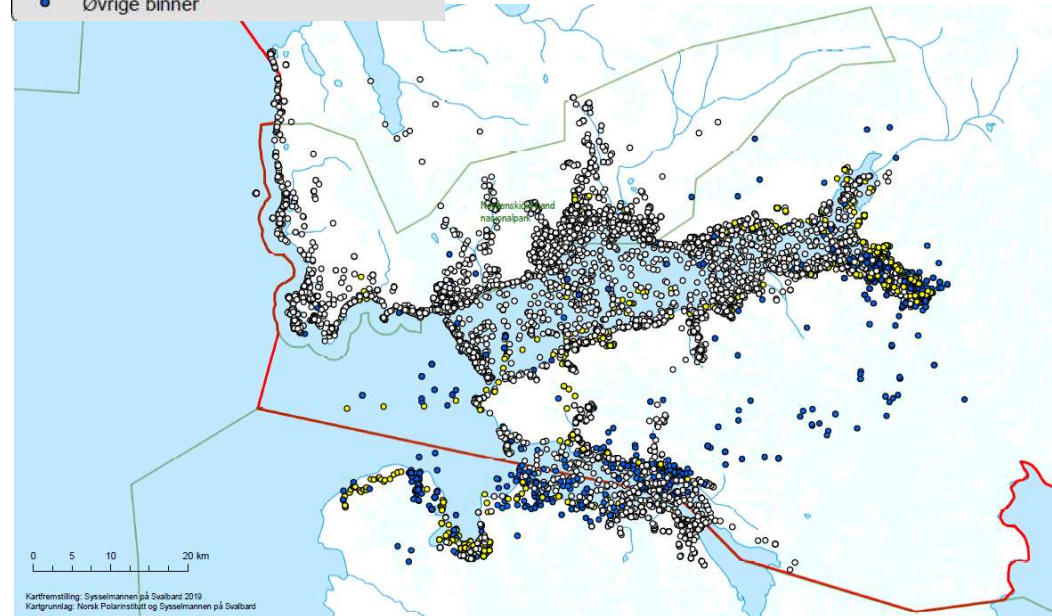

Isbjørn

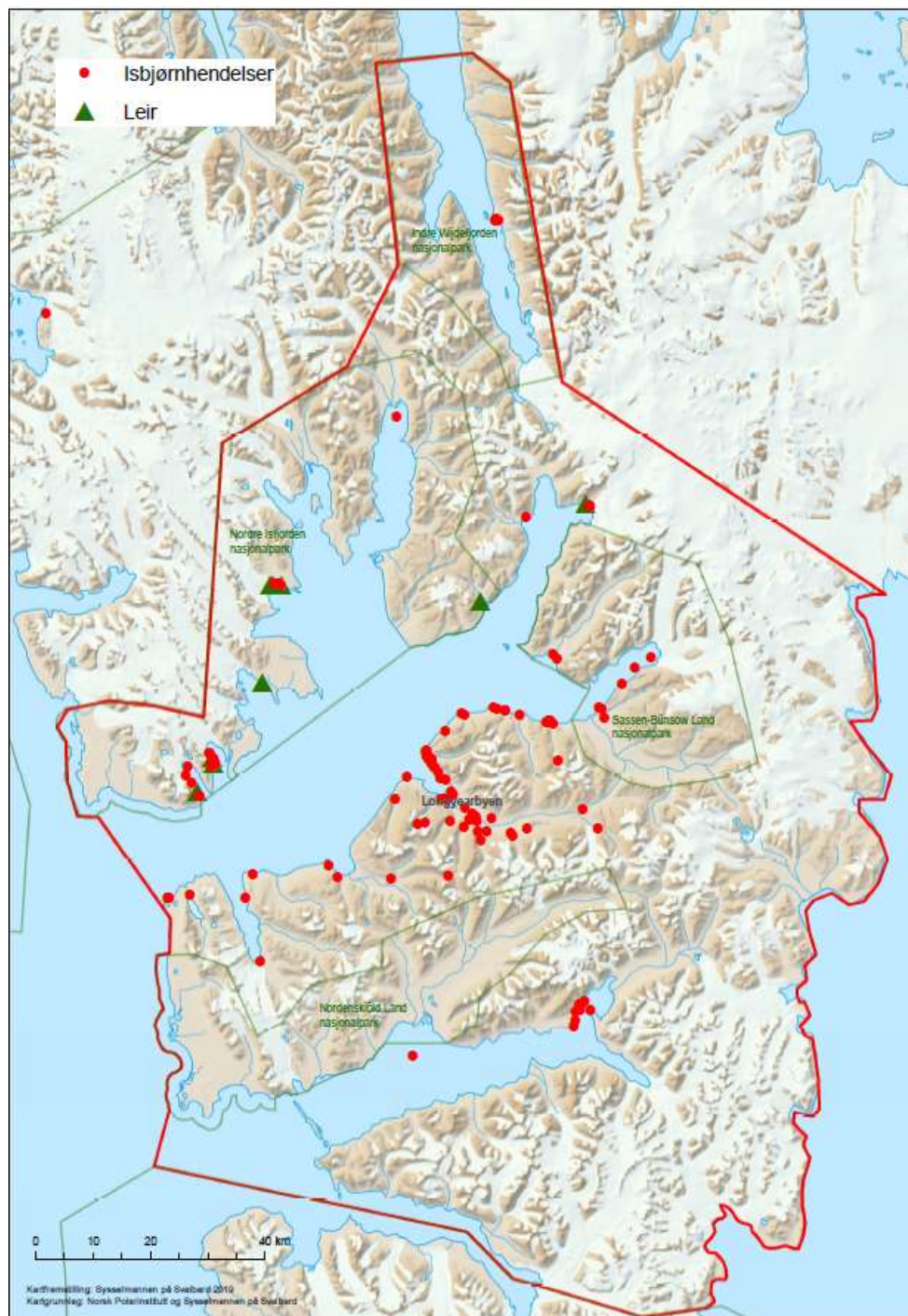

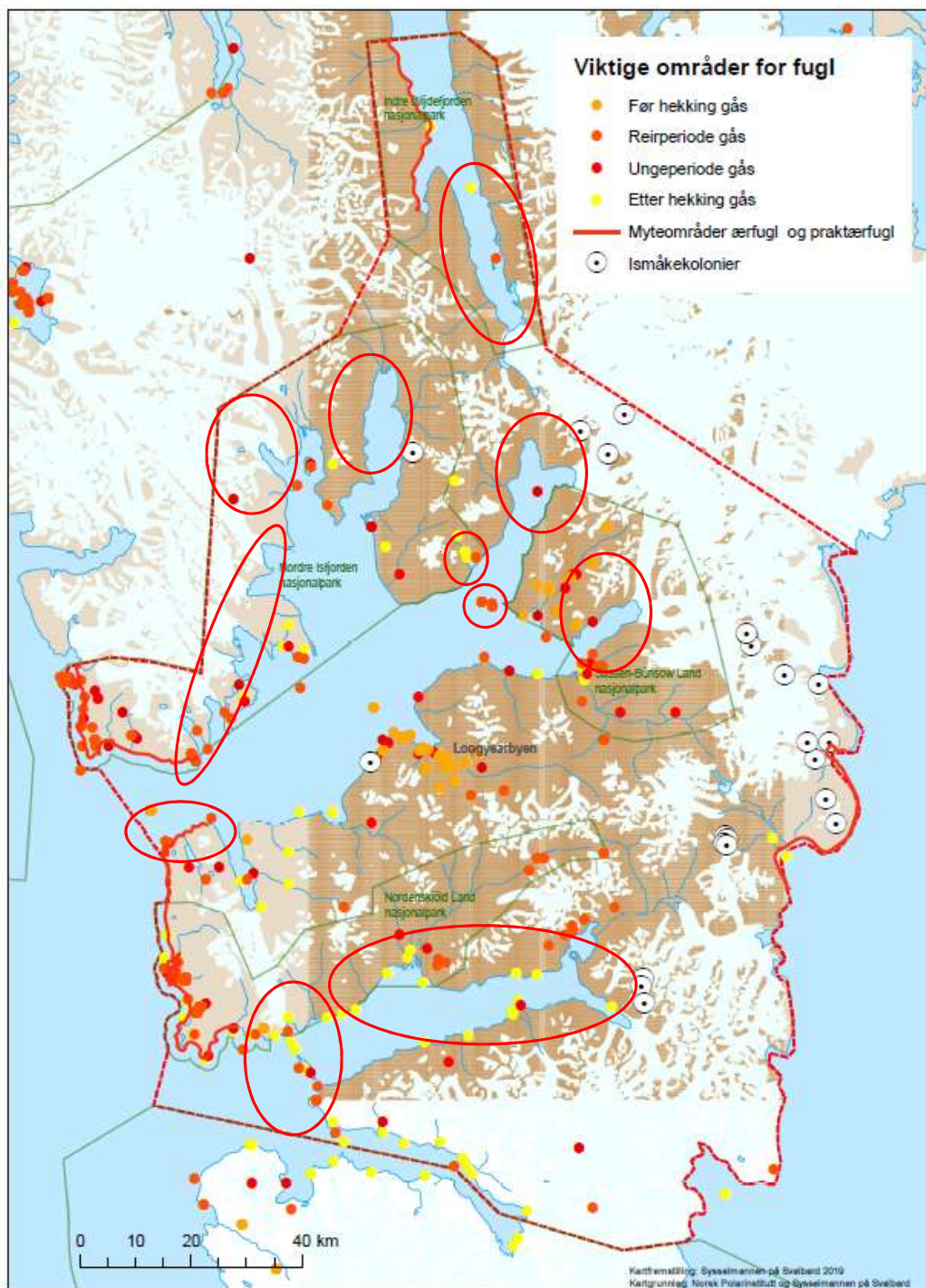
Sporing isbjørnbinner 2000-2017

- Binne 1
- Binne 2
- Øvrige binner

Isbjørnhendelser

+ øvrig fugl (kolonihekkende)
reinsdyr (kalvingsområder)
fjellrev
øvrige sjøpattedyr

+ vegetasjon

+ kulturminner

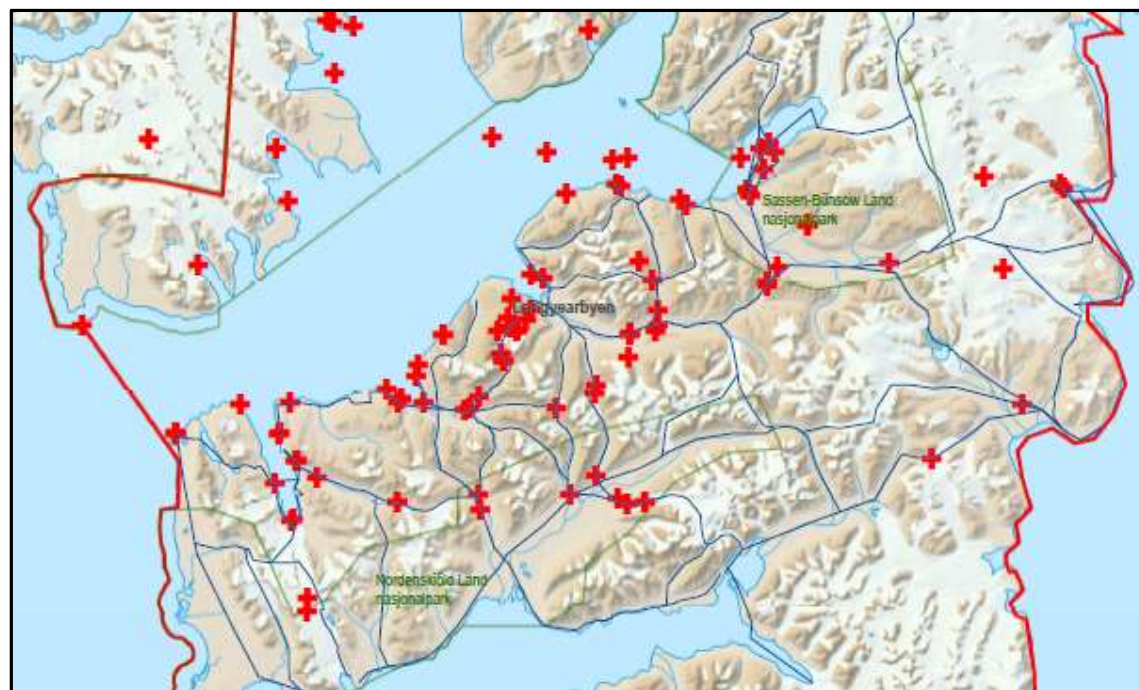

Noen sammenstillinger - ilandstigninger

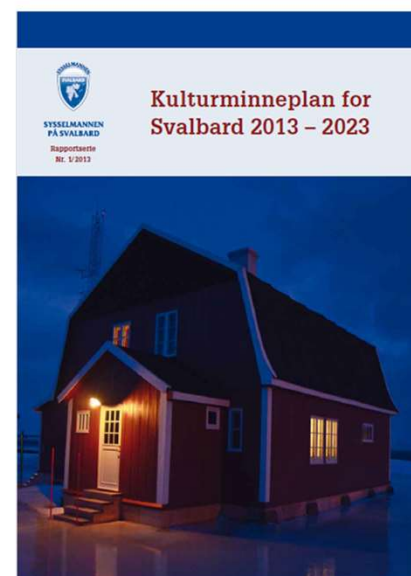
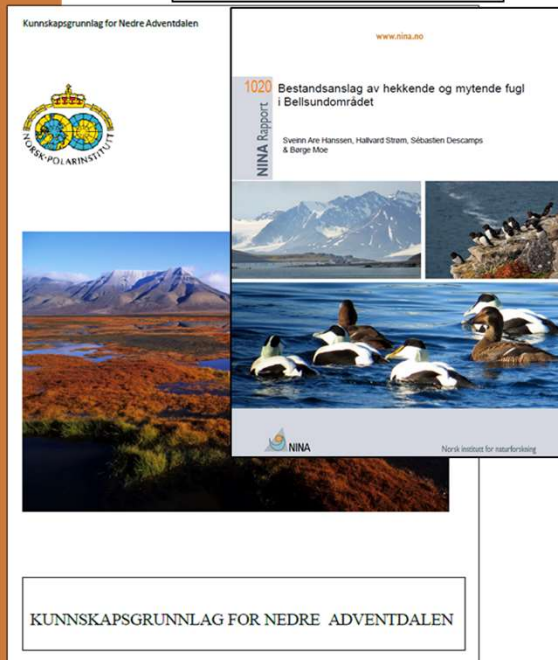
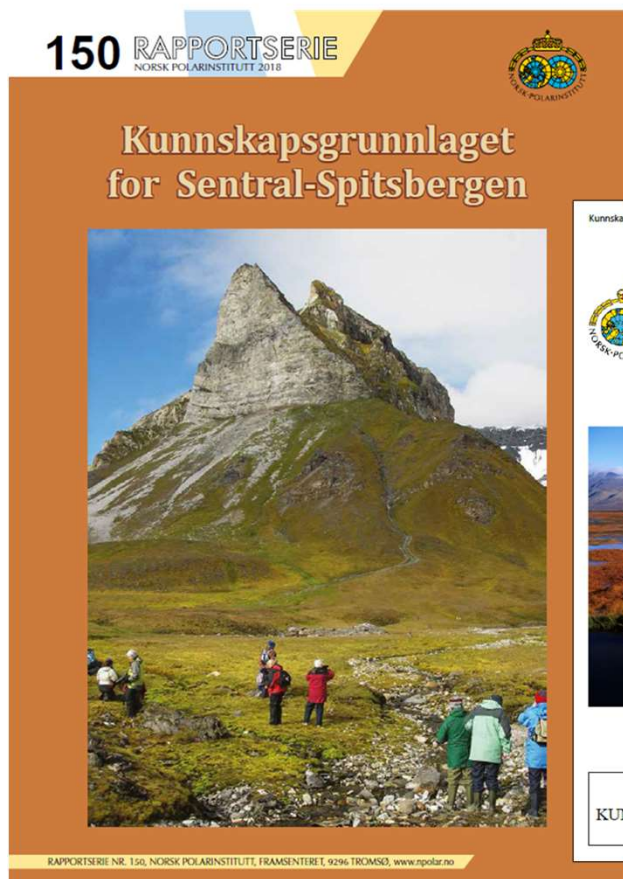

✚ SAR-OPPDRAK 2015-2019

SAR-oppdrag

Hva ønsker dere vite mer om?

3. Arbeidsgruppenes bidrag

Informasjon om sin virksomhet og interesser, nå og i framtida

Brukere/ interessenter og lokal forvaltning

Gruppene skal ende opp med innspill

Blir en del av kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for videre vurdering og forslag

Fra oppdragsbrevene	Spørsmål til arbeidsgruppene:
Styre ferdsel og annen aktivitet, skjerme sårbare naturverdier.	Hvilke områder er viktige for næringsliv? Hvilke områder er viktige for forskning/utdanning? Hvilke områder er viktige for lokalbefolkningen? Hva er det som styrer ferdselen til din organisasjon? Hvilke grep kan forvaltningen gjøre for å skape gode rammevilkår for ferdsel og bruk? Hvilke områder/traseer er viktige (motorisert /ikke-motorisert). Alternativer Hvilke områder kan egne seg for midlertidig innretninger og leire? Alternativer
Cruisetrafikken skal vurderes særskilt	Påvirker cruisetrafikken din organisasjon, hvis ja, hvordan og hvorfor? Hvordan skape gode opplevelser? Hvordan legge til rette for økt lokal verdiskaping?
Vurdere tiltak for ikke-motoriserte reiselivstilbud med utgangspunkt i lokalsamfunnene	Hvilke ikke-motoriserte reiselivsprodukter finnes i dag? Hvilke områder brukes mest/minst i dag, hvorfor? Hvilke behov har selskaper som driver ikke-motorisert reiseliv? Hvordan legge til rette for ikke-motorisert reiseliv/hvordan oppfylle disse behovene? Mulige ikke-motorisert produkter i framtida? Hvordan få gode opplevelser? Hvordan legge til rette for økt lokal verdiskaping?
Vurdere nye former for ferdsel og bruk av nye farkoster både til sjøs og i luften	Hvilke nye ferdselsformer og farkoster bør man ta høyde for på Svalbard? Hvilke miljøeffekter kan disse ha? Hvordan kan ny teknologi brukes for å ivareta miljøet?
Finne løsninger for områder som blir mer sårbare for ferdsel pga klimaendringer. Sonering med ulik grad av restriksjoner	Hvordan kan ulike områder skjermes? Hvilke tiltak/ krav kan fungere/ikke fungere for ulike aktører? Hvilke former for ferdsel er mer/mindre forstyrrende? Praktisering av regelverk og retningslinjer; Erfaringer siste 2 år, konsekvenser av reguleringene som har vært?

Møteplan

- **Januar:** **Gjennomgang av kunnskapsgrunnlag**
- **Uke 12 (16.-20. mars):** **Fellesmøte
Status for arbeidet så langt**
- **Uke 18 (1. mai):** **Frist for innspill**

Gruppene planlegger sitt eget arbeid ut fra dette

Prosjektside på Sysseimannens nettsider

